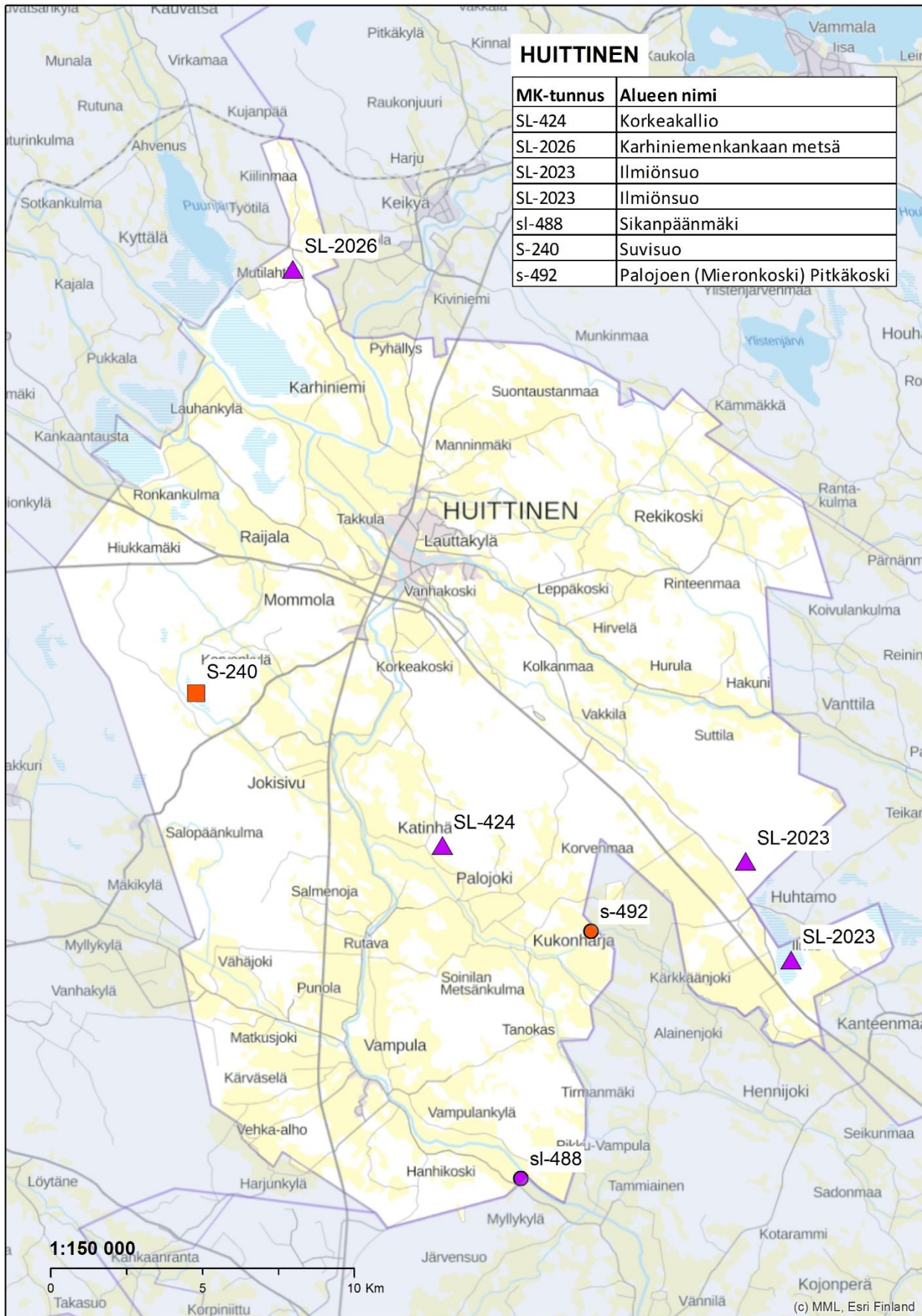

Kuva 1. Sikanpäänmäki sijaitsee Loimijokilaakson viljavainioiden keskellä.

Sikanpäänmäki sl-488

Huittisten Sikanpäänmäki sijaitsee Loimijokilaaksossa osin Varsinais-Suomen Alastaron puolella. Suurin osa mäestä on laidunhistorian omaavaa lehtoa. Kohteella esiintyy myös pienialaisesti lehtomaista kangasta ja avoimia kallioketoja. Ketolajisto on suurelta osin kadonnut laidunnuksen loputtua ja puuston varjostuksen lisääntyttyä. Lehdot ovat monipuolisesti vaihtelevia tuoreita keskiravinteisia ja kulttuurivaikuttaneita lehtoja.

Sekapuuston koostumus vaihtelee kuvioittain suuresti. Mäeltä löytyy järeitä haavikoita ja kuusikoita. Jykevät rauduskoivut ja yksittäiset isot raidat sekä harmaalepät lisäävät puuston monimuotoisuutta. Länsireunalla kallion tyvellä on erikoinen laaja tuomitiheikkö. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU).

Mäen laella lehdot ovat kuivakkaita. Lakialueen sekametsissä kasvaa harvakseltaan järeitä mäntyjä. Järeää lahopuuta on kertynyt varsin runsaasti. Entisen laidunnuksen jäljiltä puuston seassa kasvaa heikkokuntoista katajaa.

Ketolaikkujen kasveja ovat muun muassa ketoneilikka, tuoksusimake, huopakeltano, heinätähtimö, isomaksaruoho, mäkitervakko, rätvänä, nurmitädyke, särmäkuisma ja ahomansikka. Kallionsyrjästä löytyy vielä kallioiden oimare, kivikkoalvejuuri ja haurasloikko. Karut pienruohokedot ovat äärimmäisen uhanalaisia (CR).

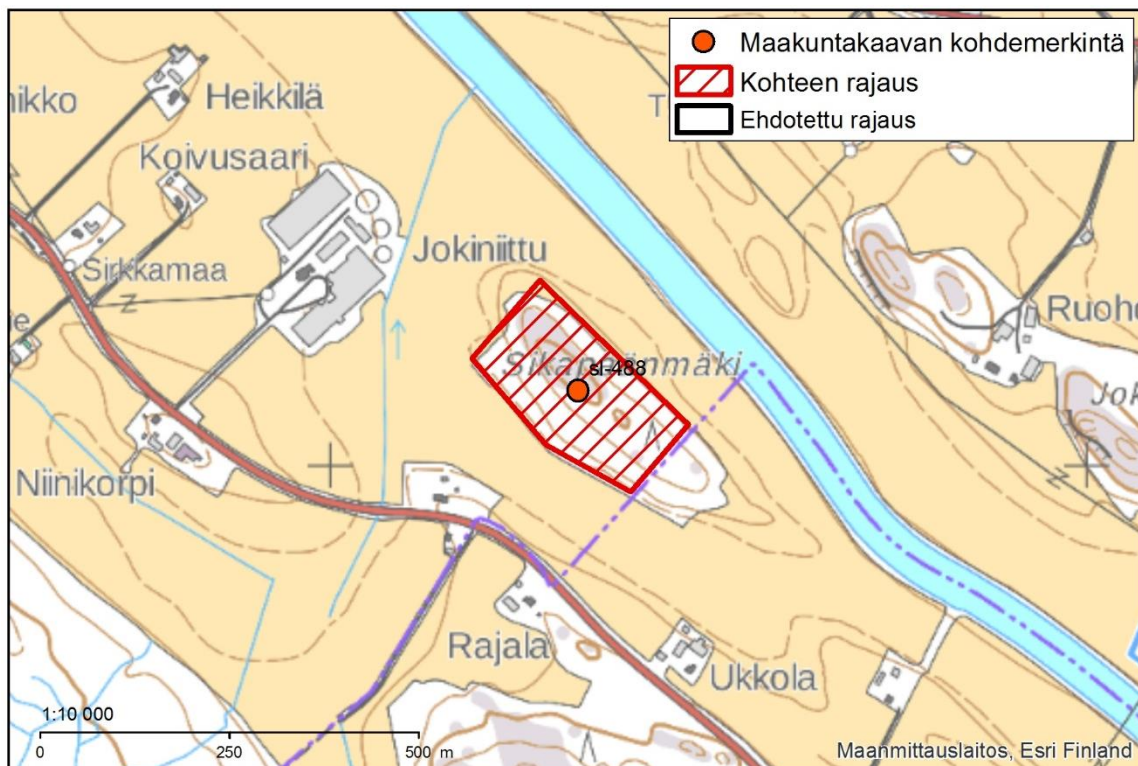
Metsä- ja valkohäntäkauriita on Sikanpäänmäellä runsaasti. Hirvieläinten laiduntaminen näkyy lehtoruohojen ja -pensaiden vähytenä. Lisäksi karikkeen runsaus ja puuston varjostus niukentaa alikasvoksen määrää.

Sikanpäänmäen metsäkasveja: metsäkurjenpolvi, purtojuuri, nuokkuhelmikkä, sormisara, imikkä, valkolehdokki, kevätlinnunherne, metsäapila, hiirenvirna, lehtokorte, kellotalvikki, kiolo, käenkaali ja sudenmarja.

Rajaus esitetään pidettäväksi ennallaan. Saareke on edustava myös Varsinais-Suomen puolelle jäävältä osalta maakuntakaavakohteen rajauksen ulkopuolella (kartta 1).

Taulukko 1. Sikanpäänmäen luokittelu

Kunta, kylä	Pääloukka	1	Rajaus	
Huittinen, Vampula	alaluokat	1.2, 7, 9	ennallaan	1
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy	
sl-488	luonnontilaisen kaltainen	1	ei muutosta	0
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste	
sl-488	itsestään	1	kasvitieteellinen	2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		erikoisuus	7
774	paraneva	+	luonnontilaisuus	10
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)	
MK: 10 ha	maakuntakaava	12	1	
Lisätiedot: luonnontilaisen kaltainen lehtosaareke, jolla laidunhistoria. Erittäin uhanalainen lehto (EN) ja äärimmäisen uhanalaisia pienruohoketoja (CR).				

Kartta 1. Sikanpäänmäen kohteen (sl-488) rajaus.

Kuva 2. Sikanpäänmäen tuoretta lehtoa.

Kuva 3. Kalliokedot ovat heinittymässä.

Kuva 4. Lumikuorma on kaatanut laajalti tasaikäistä tuomikasvustoa muodostaen kauriiden suosiman lehtiholvin.

Kuva 1. Palojoen Pitkäkosken monimuotoista koskijaksoa.

Palojoen Pitkäkoski S-492

Huittisten Palojoen Pitkäkosken rehevä koskiluontokohde sijaitsee Vampulan Kukonharjan kylässä. Koko kohteen matkalla on kivisiä koskia, suvantoja ja suuruhoja kasvavia luhtaisia tulvaniittyjä. Kohteella on rantapolkujen kuluneisuudesta päätellen jonkin verran paikallista virkistyskäyttöä, kuten kalastusta.

Pitkäkosken alueen metsäisillä osilla on paikoin tehty hakkuita. Rantalehtojen luonto on näiltä osin muutostilassa. Itse koski tuoreine lehtoineen ja tulvaniittyineen on suurimmalta osin säilyttänyt edustavuutensa. Tuoreet keskiravinteiset lehdot ovat Etelä-Suomessa vaarantuneita (VU).

Kasvillisuus edustaa monipuolisesti savikkoalueen lehtojen ja jokien tyyppilajistoa, kuten vesisara, viiltosara, rönsyleinikki, kurjenmiekka, koiranvehnä, korpikastikka, punakoiso, metsäkastikka, metsäkurjenpolvi, purolitukka, luhtarölli, luhtalemmikki, luhtamatara, lehtovirmajuuri, rantayrtti, sormisara, kevätlinnunherne,

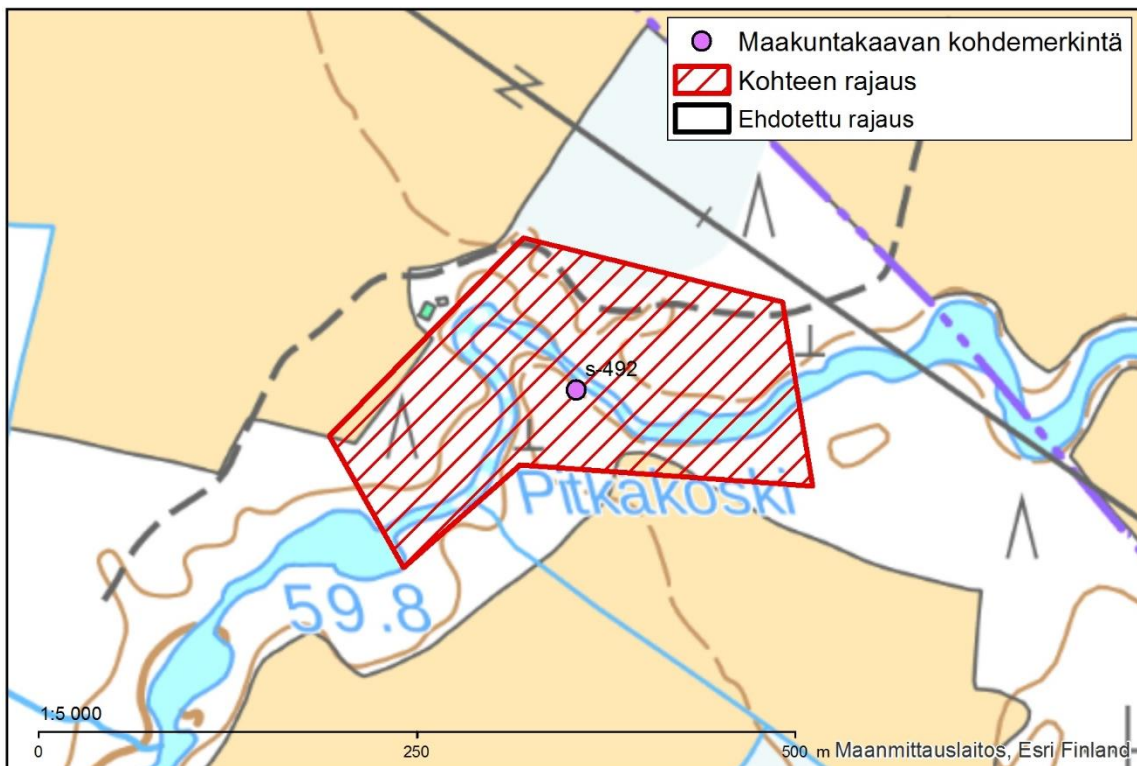
käenkaali, käenkukka, metsäkorte, ahomatara, lillukka, metsäorvokki, ruokohelpi, mesiangervo, lehtokorte, särmäkuisma, huopaohdake, nuokkuhelmikkä, kurjenkello, keltaängelmä, kevätlehtoleinikki, vuohenputki ja tuppisara. Puustossa terva- ja harmaaleppä, hieskoivu ja raita.

Uoma kulkee savikoiden ohella myös moreenimaiden läpi. Tämän vuoksi kohteen jokijakso ei täytä aivan kailta osin äärimmäisen uhanalaisten (CR) savimaiden pikkujokien luontotyyppin määritelmää.

Rajaus esitetään pidettäväksi ennallaan, vaikka osia kohteesta on voimakkaasti käsitelty. Rehevä rantaluonto palautuu suhteellisen nopeasti, mikäli se jätetään käsittelemättä (kartta 1).

Taulukko 1. Palojoen Pitkäkosken luokittelu

Kunta, kylä	Pääluokka	4	Rajaus	
Huittinen, Vampula	alaluokat	1.2	ennallaan	1
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy	
S-492	luonnontil., muutostila	1, 2	hakkuu	2
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste	
S-492	itsestään	1	kasvitieteellinen	2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		luonnontilaisuus	10
771	vakaa	-	hydrologinen	11
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)	
MK: 4ha	maakuntakaava	12	1	
Lisätiedot: Edustava luonnontilainen koskijakso ja suurruohottuneita tulvaniittyjä. Vaarantunut (VU) lehtotyyppi. Rantametsiä hakattu 2000-luvulla. Täyttää osin äärimmäisen uhanalaisen savikkoalueen pikkujoen (CR) määritelmän.				

Kartta 1. Palojoen Pitkäkosken (S-492) rajaus.

Kuva 2. Parhaiten säilyneet koskijaksot rantalehtoineen ovat edustavia.

Kuvat 3, 4 ja 5. Pitkäkosken suvantoja ja reheviä suurruohoisia tulvaniittyjä.

Kuva 1. Korkeakallion lakialue on hyvin säilynyt.

Korkeakallio SL-424

Korkeakallion kohde Huittisten Vampulan Katinhännän kylässä. Kohde on alun perin koostunut kalliojyrkän-teestä ja sen alustan luonnontilaisen kaltaisesta lehdosta ja lehtokorvesta. Lehto ja lehtokorpi on lähiaikoina valtaosin avohakattu ja mätästetty. Työkoneen jäljiltä maanpintakin on paikoin muotoutunut uudelleen. Pieni osa kuusivaltaisesta lehdosta on säästynyt, vaikka sitäkin on harvennettu. Korkeakallion lakialue kohoaa yli 40 metriä ympäröivää aluetta korkeammalla ja on säilyttänyt sekä jylhän luonteensa että luonnonarvonsa lievästä kuluneisuudestaan huolimatta. Kallion laelle on rakennettu retkeilykäyttöön tarkoitettu laavu kallion korkeimmalle kohdalle.

Kallionlaella kasvaa ikimäntyjen ohella haapaa, pihlajaa, katajaa ja muutama kuusi. Karulla poronjäkälaisellä kalliolla kasveja on niukalti: kanerva, kalliokielo, kalliohatikka, mäkitervakko ja kissankäpälä.

Jyrkänteellä ja sen edustalla lajisto on niukentunut ja vaateliaimmat kasvit ovat hävinneet hakkuun seurauksena. Puustossa on ollut ennen hakkuuta, kannoista ja lehmusvesoista päätellen, huomattava määrä metsälehmuksia. Muutama isompi lehmus on kuitenkin säästynyt. Kalliontyveltä, aukolta ja itäpuolen harvennustusta lehtokuusikosta löytyy vielä sananjalka, sinivuokko, nuokkuhelmikkä, lehtotesma, kotkansiipi, kivikkoalvejuuri, niittyhumala, lehtopalsami, lehtohorsma ja lehtoarho. Kallioseinämällä kasvaa karvakiviyrtti ja hau-rasloikko. Lehtopensaista löytyy edelleen taikinamarja, lehtokuusama ja korpipaatsama. Lehtokorvet ovat erittäin uhanalaisia (EN).

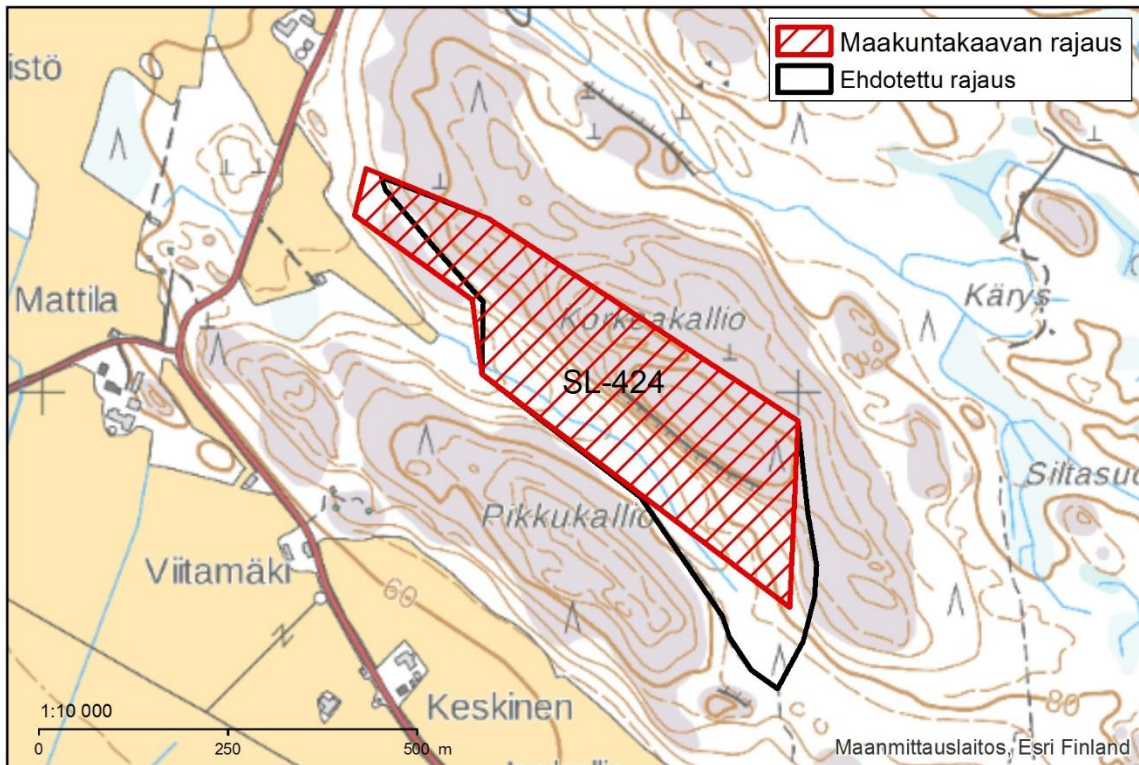
Korkeakallio on ainutlaatuinen kokonaisuus poikkeuksellisen korkeata kallioluontoa karuine jyrkänteineen ja rehevine aluslehtoineen. Rajausta esitetään pidettäväksi pääosin ennallaan. Tuoreemman kallionalusjyrkänteiden saniaislehtokorpeen osuneen hakkuun puuston tulisi antaa palautua, jotta kohteen pienilmasto ja arvolaajisto elpyisi. Itäosasta esitetään poistettavaksi luonnonarvoiltaan vaatimattomampi kuvio. Kohteen kaakkoiskulmalla tulisi rajausta hieman tarkentaa kattamaan koko saniaislehtokorven alueen (kartta 1).

Taulukko 1. Korkeakallion luokittelu

Kunta, kylä	Pääloukka	7	Rajausta	
Huittinen, Vampula	alaluokat	1.2, 2.4	muutettu	2
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy	
SL-424	luonnontila, tuhoutunut	1, 3	oitus, hakkuu	1, 2
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste	
SL-424	itsestään, ennallistaen	1, 2	kasvitieteellinen	2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		maisema	4
126	vakaa	=	luonnontilaisuus	10
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)	
MK: 11 ha, uusi: 12 ha	maakuntakaava	12	1, 42	
Lisätiedot: Jyrkänteiden alustan lehto ja lehtokorpi on päätynyt hakkuihin. Pieneltä alalta erittäin uhanalaista (EN) saniaislehtokorpea on säästynyt. Kallionlaki edelleen edustava.				

Kuva 2. Alueen kaakkoisreunalla on säästynyt vielä hyväpuustoista saniaislehtokorpea. Osa kuviosta on kaavakohteen ulkopuolella.

Kartta 1. Korkeakallion (SL-424) raja.

Kuva 3. Käsitelty kotkansiipivaltainen saniaislehtokorpi. Yksi metsälehmus, *Tilia cordata* ja kotkansiipiä, *Matteuccia struthiopteris*.

Kuva 4. Kallion laelta avautuu kaukomaisema ympäröiviin viljelymaisemiin.

Kuva 5. Itäreunalla osa puustosta on säästetty. Keskellä metsälehmus, *Tilia cordata*.

Kuva 6. Jyrkänteeltä on kymmenien metrien pudotus alapuoliseen rehevään notkelmaan.

Kuva 1. Karua Suvisuon avonevaa.

Suvisuo S-240

Huittisten Suvisuo sijaitsee kaupungin keskustaajaman lounaispuolella Korvenkylässä. Pitkänomainen ja karu Suvisuo on keskusosiltaan luonnontilainen ja ojittamaton. Reunojen vanhat ojitukset kuivattavat suota vähitellen, vaikka osa ojista onkin jo pitkälle umpeutunut. Itäreunalla ojia on vähemmän ja suo rajautuukin suoraan kivennäismaahan.

Osa reunojen isovarpurämeistä on säilynyt luonnontilaisena. Lisäksi lounaiskulmasta löytyy lähes luonnontilaista tupasvillärämettä. Molemmat luontotyytit ovat vaarantuneita (VU). Paikoin reunarämeet ovat muuttuneet jo miltei turvekankaiksi. Avoimella alueella äärikarua lyhytkorsinevaa ja pienialaisesti kuljunevaa.

Itäreunalla on muuta suota hieman rehevämpi osin saranevan kaltainen kuvio. Rajauksen länsireunan tuntumassa, sen ulkopuolella, on mäntyvaltainen kohtalaisen hyvin säilynyt ja lahoppuustoinen puolukkatyyppin kivennäismaasaareke. Kohteen keskiosan pohjoisosa on keidasrämettä.

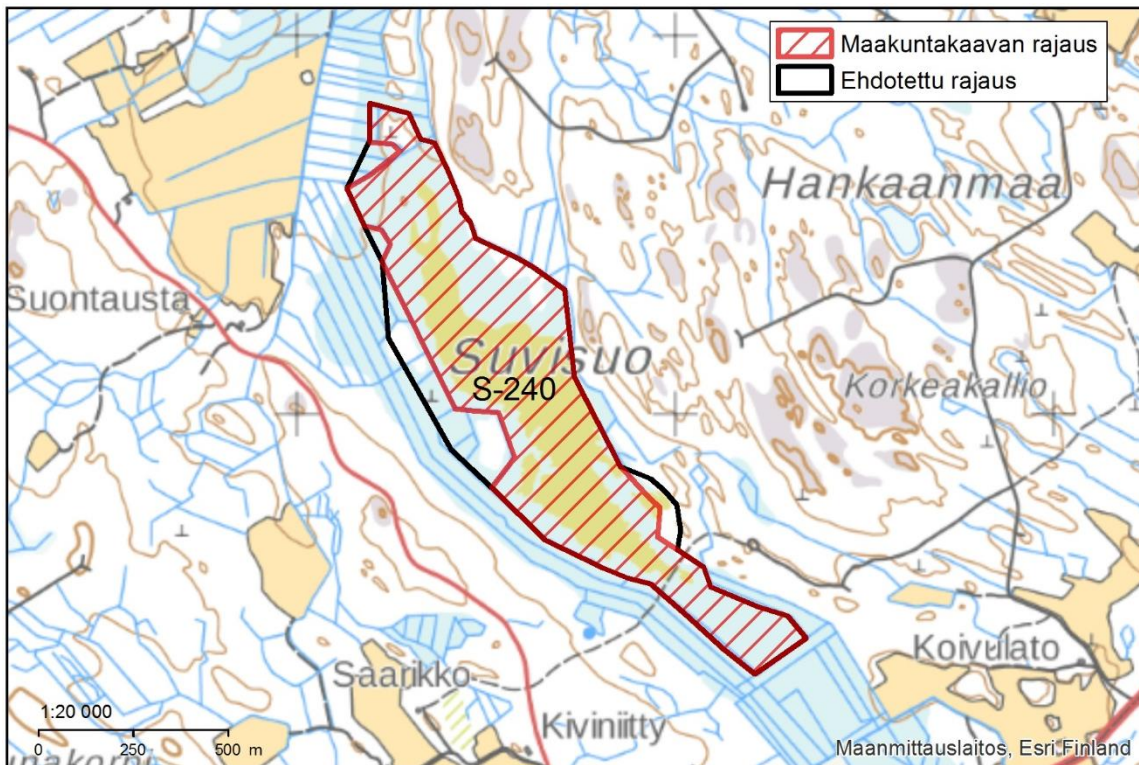
Niukka lajisto koostuu karujen soiden lajistosta, kuten tupasvilla, suomuurain, tupasluikka, valkopiirtoheinä, vaivaiskoivu, suokukka, mutasara, leväkkö, pyöreälehtikihokki ja rahkasara. Itäreuna saraisella kuviolla myös jouhisara ja pullosara. Linnusto on varsin vaatimatonta, kuten metsäkirvinen ja reunametsän hiirihaukka.

Suvisuo on aivan Takarahkan ja Kakkurinsuon kohteiden tuntumassa ja muodostaa yhdessä näiden kanssa toisiaan täydentävän alueellisen suoverkoston.

Rajausta ehdotetaan tarkennettavaksi lisäämällä länsireunan kivennäismaasaarekkeet sekä pieneltä osin reunojen ojitettuja tupasvilla- ja isovarpurämeitä (kartta 1). Ojittamattoman suon kaavamerkinäksi suositellaan muutettavaksi SL.

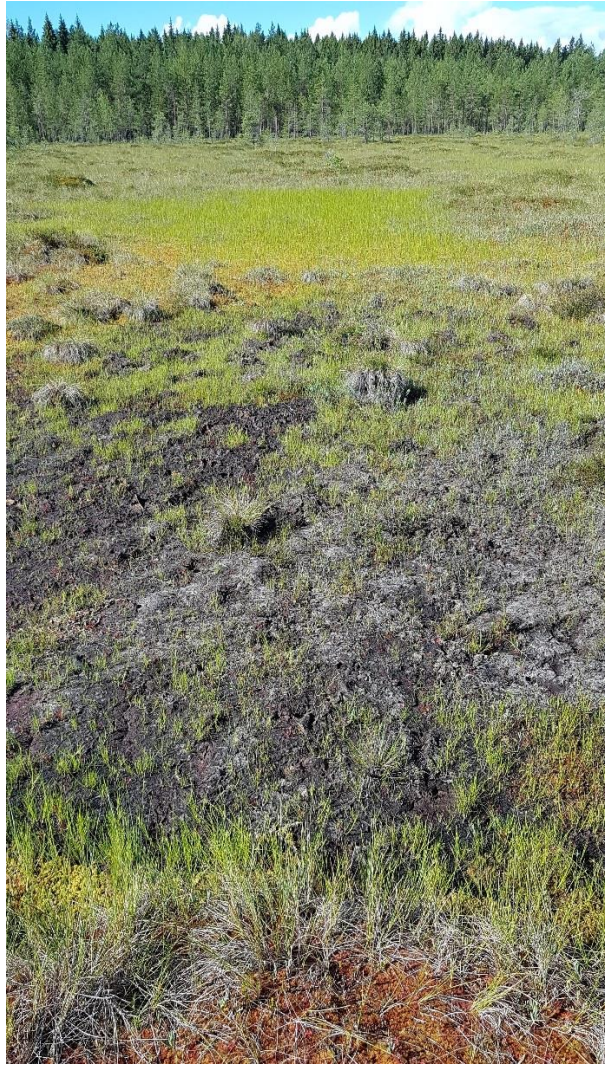
Taulukko 1. Suvisuon luokittelu

Kunta, kylä	Pääluokka	2	Rajaus	
Huittinen, Jokisivu	alaluokat	2.2	muutettu	2
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy	
S-240	luonnontila, muutostila	1, 2	ojitus	1
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste	
S-240	itsestään	1	kasvitieteellinen	2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		luonnontilaisuus	10
131	vakaa	-		
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)	
MK: 42 ha, uusi: 49 ha	maakuntakaava	12	1, 8, 9, 20	
Lisätiedot: Karu, kuivahko ja ojittamaton suo. Keskusosat avointa nevaa ja reunat niukkapuustoisia rämeitä. Luonnontilaisuus on kohtalaisesti säilynyt, reunat toispuolisesti ojitettu ja kuivattavat suota.				

Kuva 1. Suvisuon (S-240) rajaus.

Kuvat 2-5. Suvisuon nevoja.

Kuva 1. Karhiniemenkankaan korpea.

Karhiniemenkankaan metsä SL-2026

Karhiniemenkankaan metsästä on vanhan metsän luonnonsuojelualueena yli puolet. Suojelualueella on hie-
man vanhoja umpeutuvia oja. Kohteen kaakkois- ja länsireunoille on kohdistunut hakkuita jokunen vuosi sit-
ten. Käsittelyt ulottuvat pieneltä osin rajauksen sisään.

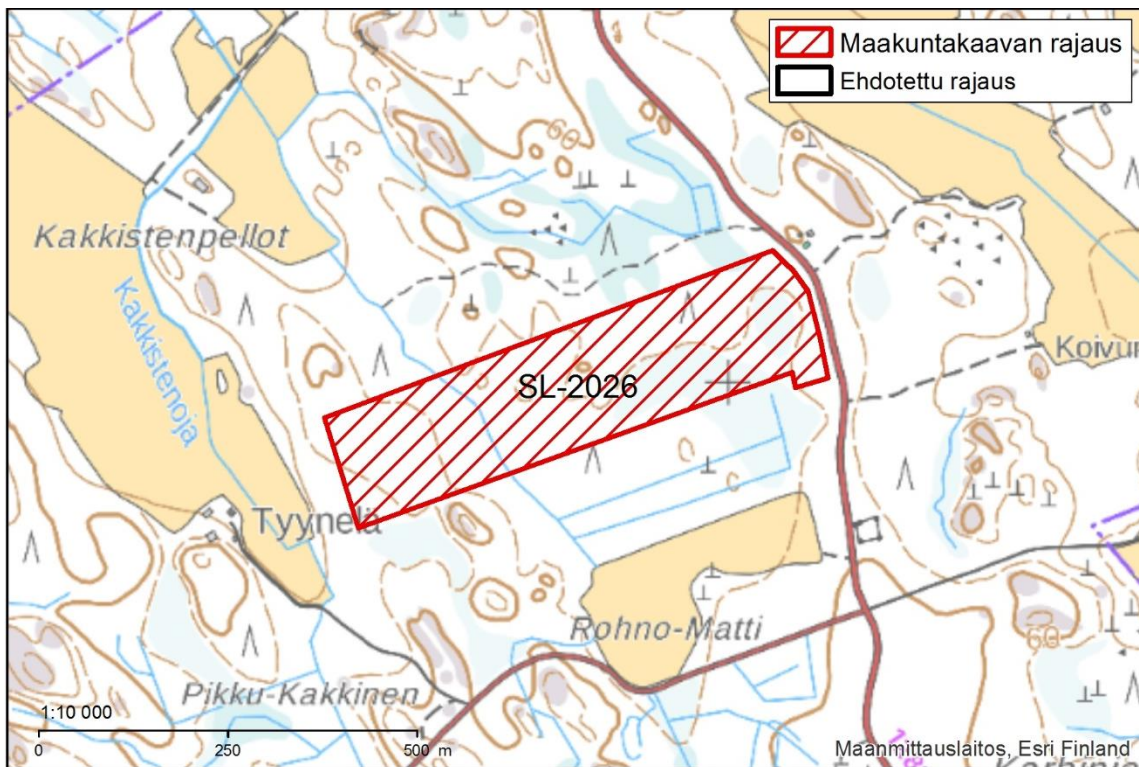
Suojelualueella on lehtoa, lehtokorpea ja lehtomaista kangasta. Pieneltä osin myös mustikkatyyppin tuoretta
kangasmetsää ja ruohokorpea. Luonnontilaiset tuore lehto ja lehtomainen kangas ovat vaarantuneita (VU) ja
lehtokorpi erittäin uhanalainen (EN). Vanhat havupuuvaltaiset lehtomaiset kankaat ovat myös erittäin uhan-
alaisia (EN).

Kasvilajisto on tyypillistä lehtomaisten metsien lajistoa, joukossa vaateliaat tervaleppä, lehtovirmajuuri, leh-
totesma, isoalvejuuri ja velholehti. Linnustossa vanhempien metsien lajeja, kuten hömötiainen, töyhtötiäi-
nen, peukaloinen, puukiipijä, palokärki ja pohjantikka.

Rajaukseen ei esitetä muutoksia (kartta 1).

Taulukko 1. Karhiniemenkankaan metsän luokittelu

Kunta, kylä	Pääloukka	1	Rajaus
Huittinen, Karhiniemi	alaluokat	1.1, 2.4	muutettu 2
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy
SL-2026	luonnontilainen	1	hakkuu 2
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste
SL-2026	pysyvästi muuttunut	3	kasvitieteellinen 2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		eläintieteellinen 3
138	vakaa	-	luonnontilaisuus 10
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)
MK: 10 ha	luonnonsuojelualue	1	1, 3, 4, 9, 29
Lisätiedot: suurin osa kohteesta on runsaslahopuustoista vanhan metsän suojelualueita. Osa kohteesta on 2000-luvulla päätehakattu ja muutokset palautumattomia. Useita uhanalaisia luontotyyppisiä (VU ja EN).			

Kartta 1. Karhiniemenkankaan metsän (SL-2026) raja.

Kuvat 2 ja 3. Lehtoa ja velholehti, *Circaea alpina*.

Kuva 1. Suolampi Ilmiönsuolla.

Ilmiönsuo SL-2023

Ilmiönsuo sijaitsee valtatie 2:n varrella Huittisten Huhtamossa. Laaja, satojen hehtaarien karu ja paikoin ääri-karu suoalue on osittain suojeltu Punkalaitumen puolelta. Satakuntaan kuuluvat luoteis- ja kaakkoisosat ovat vielä toteuttamatta.

Suon reunat ovat suurimmalta osalta isovarpu- ja rahkarämeitä, joista osa on luonnontilaisia. Reunavyöhykkeellä on lisäksi pienialaisesti tupasvillarämettä, sekä ruoho- ja tupasvillakorpea. Reunaojat ovat laajalti umpeenkasvaneita, mutta kuivattavat edelleen suota. Reunalaisu nousee useita metrejä kohti suon paksuturpeista keidaskestusta. Rämeillä on paikoin runsaasti mäntykeloja.

Suurin osa suosta on keidasrämettä. Kermimuodostus on pidemmälle kehittynyt luoteisosassa ja isovarpuiset kermiit korkeampia. Rahka- ja lyhytkorsinevoja on pienialaisesti koko alueella. Laajimmat rahkaiset ja karut lyhytkorsinevat sijaitsevat kohteen kaakkoisosalla. Karua saranevaa löytyy runsaimmin luoteisosan allikkoalueen tuntumasta. Kuljunevaa on laajemmin luoteisosan kosteimmilla alueilla ja pienialaisemmin kaakkoisosan parin allikon tuntumassa. Suurimmat suolammet täyttävät vesilain mukaisen vesiluontotyyppin määritelmän.

Isovarpu- ja tupasvillarämeet, sekä saranevat ja tupasvillakorvet ovat vaarantuneita luontotyypppejä (VU) ja ruohokorpi erittäin uhanalainen (EN)

Kohteella on jonkin verran lähteisyyttä, mikä näkyy itäreunan harjun avolähteinä ja tihkupintoina. Itse suon keskiosassa on selviä pohjavesipurkauksia, mutta lajistoon tämä ei juurikaan ole vaikuttanut.

Niukka kasvilajisto muodostuu karun suon lajeista, kuten suopursu, juolukka, vaivaiskoivu, suomuurain, leväkkö, pyöreälehtikihokki, valkopiirtoheinä, tupasluikka, tupasvilla, luhtavilla, pullosara, jouhisara, mutasara, riippasara ja rahkasara sekä keidasrämeiden rahkasammalia. Linnustotiedot ovat niukkoja ja osin vanhentuneita: kuovi, kapustarinta, töyhtöhyppä, liro ja kurki. Suolla levähtää syksyisin parhaimmillaan satoja kurkia ja metsähanhia.

Luoteisosan rajauksen sisällä on pieni turvetuotantoalue, jonka tuntumassa harjun katkaissut maa-ainestenottoalue on levittäytynyt kaavarajauksen sisäpuolelle.

Ilmiönsuo muodostaa laajuudeltaan ja luonnontilaisuudeltaan maakunnallisesti merkittävän kokonaisuuden. Yhdessä läheisen suojellun Isosuon kanssa suolla on merkitystä myös alueen soiden kytkeytyneisyyden ja ekologisten yhteyksien näkökulmasta.

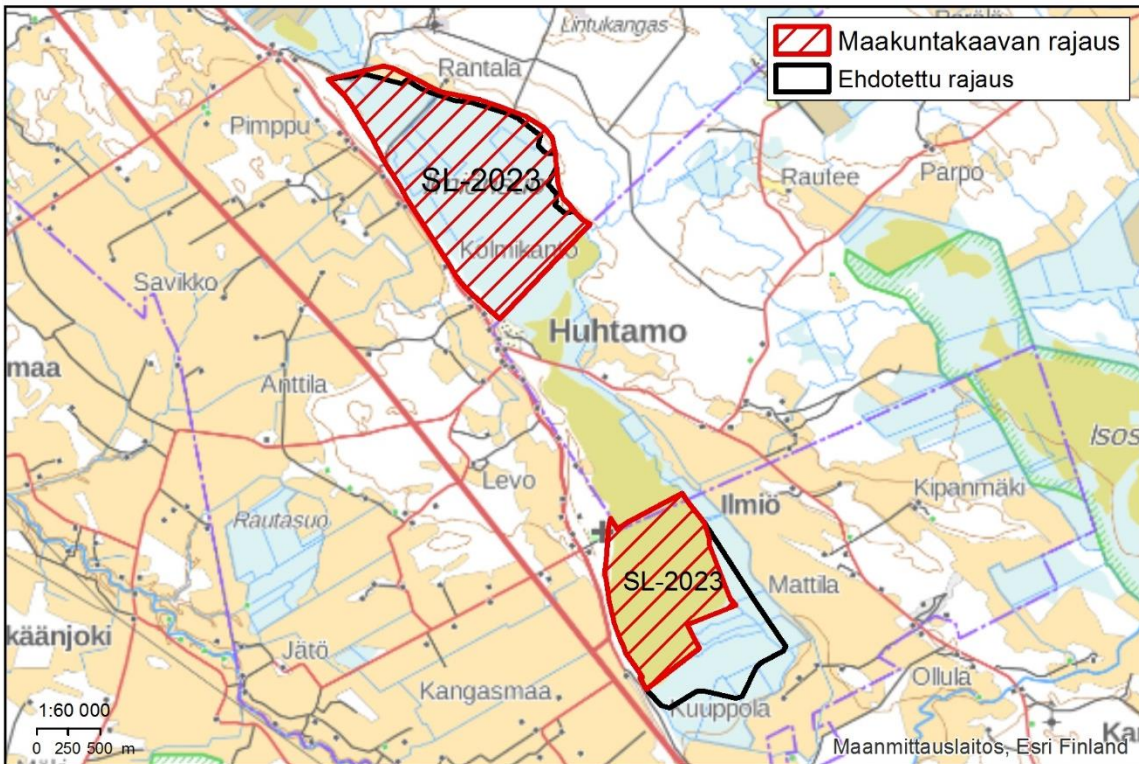
Rajaus esitetään tarkennettavaksi niin, että kaakkoisosan umpeutuvien ojien kirjomia vähäpuustoisia reuna-rameita lisätään rajaukseen. Luoteisosan pohjoispäässä rajauksesta ehdotetaan poistettavaksi kivennäismaan pätehakatut reuna-alueet sekä kaksi suopeltoa (kartta 1).

Taulukko 1. Ilmiönsuon luokittelu

Kunta, kylä	Pääluokka	2	Rajaus	
Huittinen, Huhtamo	alaluokat	2.2, 2.4, 6	muutettu	2
Maakuntakaavan kohde	Luonnontila		Muutoksen syy	
SL-2023	luonnontil., muutostila	1, 3	ojitus, maa-ainestenotto	2, 12
Seutukaava 5 tunnus	Palautuvuus		Suojeluperuste	
SL-2023	itsestään, ennallistaen	1, 2	kasvitieteellinen	2
Satakunnan LSS 1995-98	Kehityssuunta		eläintieteellinen	3
136	vakaa	-	luonnontilaisuus	10
Pinta-ala	Suojelustatus		Lähteet (lähteen numero)	
MK: 296 ha, uusi: 338 ha	maakuntakaava	12	1, 3, 4, 8, 20, 29	
Lisätiedot: keskusosiltaan luonnontilainen, vähäpuustoinen ja karu suo. Suuri koko nostaa edustavuutta. Reunaajat, liian ahdas rajaus, sekä kohteelle levinnyt turvetuotanto ja maa-ainestenotto heikentävät kohteen laatua.				

Kuva 2. Isovarpuräme vaihettuu selväräjäisesti keidasrämeeksi heti reunaluisun jälkeen.

Kartta 1. Ilmiönsuon (SL-2023) raja.

Kuva 3. Turvetuotantoa alueen luoteisosalla.

Kuvat 4-6. Allikko, keidasrämettä ja Ilmiönsuon avaraa nevaa.

Lähteet

- 1 Hakila, Raimo: Satakunnan luonnonsuojeluselvitys. Kuntakohtaiset luontokartoitusaineistot. Julkaisematon. Liittyy julkaisuun A:249. Satakuntaliitto 2000.
- 2 Vieno, Marja: Satakunnan soiden moninaiskäytön selvitys 2014.
- 3 Hyvärinen, E.; Juslén, A.; Kemppainen, E.; Uddström, A.; Liukko, U-M: Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019.
- 4 Kontula, T. & Raunio, A. (toim.): Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet.
- 5 Vilén, Risto; Vasko, Ville ja Nuotio, Kimmo: Satakunnan maakunnallisesti arvokkaat lintualueet 2006-2014. Porin Lintutieteellinen Yhdistys ry & Rauman Seudun Lintuharrastajat ry 2015. 303 s.
- 6 Kokemäenjoen rantaosayleiskaavan luontoselvitys. Biota 2003. - 19 s
- 7 Jutila, Heli; Pykälä, Juha; Lehtomaa, Leena: Satakunnan perinnemaisemat. Suomen ympäristökeskus 1996. (Alueelliset ympäristöjulkaisut 14.) - 198 s.
- 8 Suominen, J.: Satakunnan kasvit. — Norrlinia 26: 1–783. 2013
- 9 Rassi, Pertti; Hyvärinen, Esko; Juslén, Aino; Mannerkoski, Ilpo. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2010.
- 10 Vilen, Risto: Kokemäen Sääksjärven linnustolaskenta 2007.
- 11 Vilen, R. (2014). Kokemäen Sääksjärven linnustolaskenta 2014. Raportti, 10 s. Suomen Ympäristökeskus 2014.
- 12 Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat. Suomen ympäristö 32/2011. Kohdekuvaukset
- 13 Kirkkala, Teija & Vilen, Risto: Kokemäenjoen keskiosan vesikasvillisuusselvitys, osa II: Säpilänniemen tutkimusalue 2014-2016 (julkaisematon)
- 14 Kokemäenjoen rantaosayleiskaava. Kokemäen kaupunki 15.3.2010.
- 15 Mossberg B & Stenberg L, Suuri Pohjolan kasvio, Tammi 2005.
- 16 Uotila, P. & Kippo-Edlund, P. 1985: Vesien suurkasvillisuus. Julkaisussa Tyysjärvi-Muuronen, K. (toim.). Vesiosapopas – Vedet ja Vesiluonto. ss. 61-90. Suomen Luonnonsuojelun Tuki, Helsinki.
- 17 Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.) 1998: Retkeilykasvio, 4. uudistettu painos, 656 s. Luonnontieteellisen keskusmuseon kasvimuseo. Helsinki.
- 18 Uusi-Seppä, Niina (toim.): Satakunnan kulttuuriympäristöt eilen, tänään, huomenna. Satakunnan Museon julkaisuja 19 2012. 343 s.
- 19 Kimmo Nuotio; sähköpostiviesti 16.8.2019.
- 20 GTK. Turvetutkimusraportit.
- 21 Turo Hjerpe, Sari Väisänen ja Ilkka Sammalkorpi. Vesienhoito Kauvatsan reitillä –nykytila ja toimenpidesuosittelut. Suomen Ympäristökeskuksen raportteja 19/24.
- 22 Kauvatsanjokivarren, Lievijärven ja Kuoppalanjoen osayleiskaava, voimaantulo 8.7.2010. Kokemäen Kaupunki.
- 23 Kokemäen keskustaajaman osayleiskaavan luontoselvitys. FCG 2015.
- 24 Ulvilan keskustaajaman yleiskaava. Kaavaselostus. Ulvilan kaupunki 2005.
- 25 Leineperin osayleiskaava. Ulvilan kaupunki 2006.
- 26 Petteri Mäkelä, Hyötytuuli; sähköposti 22.8.2019
- 27 Nuotio, Kimmo & Sillanpää, Matti. Porin Tahkoluodon merituulipuiston lähisaarien pesimälinnusto ja levähtäjät 2018.
- 28 Soidensuojelun täydennysehdotus. Maastoraportit. Julkaisematon. Varsinais-Suomen ELY-keskus
- 29 BirdLife Tiira-havaintojärjestelmä. Porin lintutieteellisen yhdistyksen havaintotietokanta.
- 30 Ahlman, Santtu: Nakkilan taajamaosayleiskaavan luontoselvitys 2010. Ahlman konsultointi & suunnittelu 2010. - 32 s.
- 31 Ryösä, M. ja Reiniaho, T. 1994: Nakkilan luontoselvitys 1993. — Nakkilan kunta, Nakkilan Lions Club ja Satakunnan metsälautakunta.
- 32 Karhu, Kari; Lampolahti, Janne: Nakkilan Arantilankosken alueen luontoselvitys. Satakunnan luontotietokeskus 2000. (Raportti 1/2000) - 7 s.
- 33 Rannikko, L. Kokemäenjoen ja sen sivuhaarojen kalataloudelliset kunnostustarpeet. Kesäkuu 2006. Varsinais-Suomen TE-keskus.
- 34 Nakkilan taajamaosayleiskaava. Nakkilan kunta. 6.5.2013.
- 35 Muinaisjäännösrekisteri. www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.79010016

- 36 Kirkkala, Teija: Pitkäjärven alueen luontoselvitys: Harjavalta, Kokemäki, Kullaa. Lounais-Suomen ympäristökeskus 1996. (Monistesarja 7/96.) - 26 s.
- 37 Ahlman, S. & Luoma, S. 2013: Isojen lintujen muuttoreitit Satakunnassa – havaintokatsaus. Turun Yliopisto, Merenkulkualan koulutus- ja tutkimuskeskus. 117 s.
- 38 Tero Toivanen, Timo Metsänen ja Teemu Lehtiniemi: Lintujen päämuuttoreitit Suomessa. BirdLife Suomi ry. 2014
- 39 Satakunnan vankila Köyliö, suppea luontoselvitys. Senaattikiinteistöt. Luontoselvitykset 2017
- 40 Esa Hankonen. Lähdeselvitysaineisto. S-posti 1.9.2019
- 41 Luonnonsuojeluasetuksen liite: luettelo uhanalaisista ja erityisesti suojeltavista lajeista. Ympäristöministeriö 2013.
- 42 Rintala, Veli-Matti: Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen arvokkaiden kallioalueiden (ge2) nykytilan inventointi -raportti. Satakuntaliitto 2013.
- 43 Kirkkala, Teija; Ikonen, Iiro: Kalataloudellisesti ja luonnonsuojelullisesti arvokkaat pienvedet Varsinais-Suomessa ja Etelä-Satakunnassa. Vesi- ja ympäristöhallitus 1994. (Monistesarja Nro 593.) - 109 s.
- 44 Kalinainen, Pertti; Hakila, Raimo: Satakunnan luonnonsuojeluvuosi 1984. Satakunnan seutukaavaliitto 1985. (Sarja A:145.) - 197 s.
- 45 BirdLife International (2019) Important Bird Areas factsheet: Oua and Enskeri archipelagos. Downloaded from <http://www.birdlife.org> on 11/09/2019.
- 46 Sami Luoma; sähköposti 11.9.2019
- 47 Mykrä, Sakari: Porin kaupungin alueen pienvesien inventointi 1990 / Limnell, Marko: Eräiden Porin kaupungin virkistys- ja suojelualueiden sudenkorennot 1989. Porin ympäristösuojelulautakunta 1991. (Julkaisu 1/91.) - 48 s.
- 48 Mattila, Olli: Meri-Porin osayleiskaava-alueen luontoselvitys 1995. Porin kaupunginkanslian kaavoitusosasto 1996. (Porin kaupunkisuunnittelusarja C 46/1996.) - 40 s.
- 49 Jutila, Heli M.: Seed bank and emergent vascular flora of ballast areas in Reposaari, Finland. 1996. - Ann. Bot. Fenn. 33, s. 165 - 182.
- 50 Jutila, Heli M.: Seed banks of river delta meadows on the west coast of Finland. 2002. - Ann. Bot. Fenn. 39, s. 49 - 61.
- 51 Kimmo Nuotio; sähköpostiviesti 20.8.2019
- 52 Pasi Alanko; sähköpostiviesti 6.8.2019
- 53 Pomarkun-Siikaisten Isojärven tilan perusselvitys. Toim. Seppo Salonen. Pomarkun kunta 2002. - 89 s.
- 54 Jan Eerala; sähköposti 25.9.2019
- 55 Vilen, Risto; Porin Levon asemakaavan linnustaselvitys 2013. Genius Loci Luonto- ja kulttuuripalvelut.
- 56 Porin Yyterin lomakylän asemakaava-alueen linnusto- ja liito-oravaselvitys 2011. Ahlman konsultointi & suunnittelu
- 57 Heikurinen, J & Nieminen, M.; Merikarvian kalastusalueen hoito- ja käyttösuunnitelma 2013-2017.
- 58 Koivunen, S., Nukki, H., Salokangas, S. Satakunnan Vesistöt – Käyttö, ja kunnostustarpeet. Pyhäjärvi-instituutti 2006.
- 59 Pohjajoen inventointi vuonna 2013. Kala- ja vesimonisteita nro 115. Kala- ja vesitutkimus Oy. 2013
- 60 Mattila, Olli: Pohjoisen satamatien jatkeen rakentaminen: yleissuunnitelman laadintaan liittyvä luonto- ja maisemaselvitys. Porin kaupungin kaavoitusosasto 1995. - 18 s.
- 61 rky.fi
- 62 Rintala, Veli-Matti: Satakunnan maakuntakaavassa osoitettujen arvokkaiden kallioalueiden (ge2) nykytilan inventointi -raportti. 27 s. + kohdekuvaukset. Satakuntaliitto 2013.
- 63 Sami Luoma; sähköposti 29.9.2019
- 64 Hertta-tietojärjestelmä; eliölajit. Suomen ympäristökeskus (SYKE).
- 65 Suomen lajitietokeskus. Laji.fi. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Luomus.
- 66 Ala-Risku, Terhi; Rantayleiskaavan luontoselvitys, Jämijärvi. Pohjanmaan luontotieto 2016.
- 67 Jutila, Heli; Pykälä, Juha; Lehtomaa, Leena: Satakunnan perinnemaisemat. Suomen ympäristökeskus 1996. (Alueelliset ympäristöjulkaisut 14.) - 198 s.
- 68 Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.), Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt, s. 31–34. Suomen ympäristö 1/2017
- 69 Härjämäki, Kimmo & al.: Maa- ja metsätalousalueiden monimuotoisuus ja kosteikot, Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksen julkaisu, 2011.
- 70 Esa Hankonen; sähköposti 29.5.2019

- 71 Kaunissaaren maastokäyntimuistio 15.08.2016. Ikonen, liro.
- 72 Itämies, Juhani: Raportti kiurunkannuksen (*Corydalis solida*) ja pikkuapollon (*Parnassius mnemosyne*) kartoituksesta Rauman ja Eurajoen alueella kesällä 2013. Varsinais-Suomen ELY-keskus 2013.
- 73 Kaunissaaren hoitoa koskeva aloite Eurajoen kunnalle 8.8.2019. Suomen luonnonsuojeluliiton Satakunnan piiri ry 7 s.
- 74 Anu Saarinen ja Ossi Siivonen: Kaunissaaren putkilokasvillisuusselvitys 2005. Opinnäytetyö.
- 75 Kimmo Nuotio; sähköposti 8.9.2019
- 76 Ville Vasko; sähköposti 8.8.2019
- 77 Raimo Sundelin; sähköposti 2.9.2019
- 78 Kalle Haapala; sähköposti 4.9.2019
- 79 Esa Hankonen; sähköposti 17.6.2019
- 80 Rauman Unajan ja Voiluoto–Anttilan osayleiskaavojen luontoselvitys 2012. Rauman kaupunki. Ahlman konsultointi & suunnittelu
- 81 Tuovinen, Teemu: Karvianjoen pohjoisosan taimenpuroinventoinnit. Raportteja 83/2014. Varsinais-Suomen ELY-keskus. 140 s.
- 82 Euran Väsönsuon nummirahkasammalselvitys 2016. Tmi Esa Hankonen 2016. 10 s.
- 83 Esa Hankonen; sähköposti 17.10.2019
- 84 Rautiainen, Pirjo: Karvia: osayleiskaava-alueen luontoselvitys 2005. 2005. - 13 s
- 85 Ala-Risku, Terhi: Karvianjoen eteläosan seutukaavan suojelurajauksen ja liito-oravareviirien tarkistus 2010. Tmi-Pohjanmaan Luontotieto
- 86 Esa Hankonen; sähköposti 1.9.2019
- 87 Luonnontieteellisen keskusmuseon kasviatlas: <http://koivu.luomus.fi/kasviatlas/>
- 88 Sari Koivunen, Heli Nukki, Susanna Salokangas: Satakunnan vesistöt Käyttö ja kunnostustarpeet Pyhäjärvi-instituutin julkaisuja Sarja B nro 12. Eura 2006.
- 89 Juutinen, Riikka (toim.). Lähteikköjen ennallistamistarve - hyönteislajiston tarkastelu ja koko hankkeen yhteen-veto. Metsähallitus, Vantaa, 2010. Metsähallituksen luonnonsuojelujulkaisuja. Sarja A 193. 133 s.
- 90 Britschgi, Ritva, Rintala, Jari, Puharinen, Suvi-Tuuli. Pohjavesialueet – opas määrittämiseen, luokitukseen ja suojelusuunnitelmien laadintaan. Ympäristöhallinnon ohjeita 3/2018
- 91 Hankonen Esa 2018: Satakunnan pohjavesialueiden E-luokka -luontotyyppiselvityksen 2018 väliraportti
- 92 Esa Hankonen; sähköposti 23.9.2019
- 93 Hankonen Esa 2019: Satakunnan pohjavesialueiden E-luokka -luontotyyppiselvityksen 2019 kohdekuvaukset (julkaisematon).
- 94 Salmi, Pasi; Karén, Virpi: Pukanluoman Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. (Varsinais-Suomen ELY-keskus, 2014-06)
- 95 Esa Hankonen; sähköposti 2.11.2019
- 96 Esa Hankonen. Uhanalaisten kasvien selvityksiä Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa 2016.
- 97 Sini Solala; sähköposti 11.11.2019

